

Pavirtinta
Druskininkų M. K. Čiurlionio
meno mokyklos direktoriaus
2020 m. rugpjūčio 31 įsakymu Nr.V1-100

**DRUSKININKŲ
MIKALOJAUS KONSTANTINO ČIURLIONIO MENO MOKYKLOS
VYTAUTO KAZIMIERO JONYNO DAILĖS SKYRIUS**

NEFORMALIOJO UGDYMO PROGRAMA

**ANKSTYVASIS DAILĖS
MENINIS UGDYMAS**

PARENGĖ | mokytoja metodininkė Eglė Maračinskaitė
mokytoja metodininkė Onutė Zakarienė
mokytoja metodininkė Ona Olšauskienė
vyr. mokytoja Giulnara Kupčinskienė
vyr. mokytoja Alė Kalėdienė
mokytoja Neringa Akstinienė
mokytoja Dovilė Petrauskienė

BENDROSIOS NUOSTATOS

- Programos trukmė – 3 metai (306 val.).
- Mokomasi 3 valandas per savaitę, 34 savaitės per mokslo metus (102 val.).
- Mokomasi grupėse (vidutinis mokinių skaičius grupėje – 10).

Mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:

- Dailės dalykams pritaikyti kabinetai su molbertais, stovais, stalais, specialiu apšvietimu.
- Dailės dalykams skirta įranga: grafikos spaudimo staklės, keramikos žiedimo staklės, degimo krosnis, animacijos kūrimo stendai bei kita mokymui reikalinga speciali įranga.
- Kompiuterinė, demonstracinė įranga.
- Modeliai ir vaizdinės priemonės natūros studijoms, kita vaizdinė, informacinė ir metodinė medžiaga.
- Parodoms pritaikytos erdvės su ekspozicine įranga, skirtos mokinių kūriniais eksponuoti.

Programos tikslas – padėti mokiniams įgyti individualumą, kultūrinį sąmoningumą, estetinę nuovoką nuosekliai ir sistemingai ugdant dailės srities meninius gebėjimus, taip tenkinant saviraiškos poreikius.

Programos uždaviniai ir struktūra:

- Atskleisti ir plėtoti mokinių kūrybinius ir meninės raiškos gebėjimus, puoselėti vaikų kūrybos spontaniškumą ir individualumą.
- Sudaryti mokiniams galimybę tenkinti savo poreikius ir meninius gebėjimus atitinkančias dailės ugdymo formas.
- Suteikti galimybę mokiniams plėsti vaizduojamąją patirtį, ją panaudoti savo išgyvenimų ar idėjų vaizdavimui.
- Formuoti įgūdžius ir gebėjimą naudotis įvairių dailės sričių meninės raiškos priemonėmis, išbandyti įvairias dailės technikas ir technologijas, ugdyti supančio pasaulio įvairovės suvokimą.
- Ugdyti sociokultūrinius poreikius.
- Programą sudaryti iš dailės pažinimo ir raiškos dalykų.

PAŽINIMAS IR RAIŠKA

Įvadas

Vaikystės meninė saviraiška – tai prigimtiniai pasaulio pažinimo būdai.

Menas – ne įrankis išsiugdyti tam tikrus įgūdžius, o galinga saviraiškos priemonė. Menas vaikams suteikia puikią galimybę išlieti emocijas, komunikuoti, lavina kritinį mąstymą. Ugdoma jausmų raiškos kultūra ir meninė estetika bei gebėjimai, padedantys išreikšti ir įprasminti save.

Pažinimo ir raiškos paskirtis – suteikti dailės suvokimo pradmenis ir formuoti pradinius dailės raiškos įgūdžius.

Pažinimo ir raiškos tikslas – ugdyti gebėjimus dailės priemonėmis perteikti regimąjį bei vaizduotės pasaulį, įgyti kūrybos proceso suvokimo pradmenis. Ugdymą individualizuoti, lanksčiai pritaikant užduotis, laiduojant mokinio gebėjimų plėtotę bei poreikius, ugdyti pastabumą, nestandartišką kūrybinį mąstymą, skatinti stebėti aplinkinį pasaulį, gamtos reiškinius, dailės kūrinius.

Pažinimo ir raiškos uždaviniai:

- Susipažinti su dailės raiškos elementais (taškas, linija, dėmė), jų panaudojimo galimybėmis
- Pažinti tradicines ir netradicines dailės priemones bei technikas, išbandomas įvairias jų naudojimo galimybes, formuoti darbo jomis įgūdžius.
- Ugdyti pradinis grafinės, spalvinės, erdvinės raiškos įgūdžius.
- Mokymui naudoti amžiaus grupę atitinkančius metodus: pasitelkti žaidimą ir kitus mokymo metodus, darančius teigiamą poveikį mokymuisi ir skatinantys žaisti, kurti, išradinėti, patirti teigiamų emocijų ir atradimų džiaugsmą. Parenkamos temos, skatinančios mokinius stebėti aplinkinį pasaulį, gamtos reiškinius, dailės kūrinius.
- Lavinti gebėjimą fiksuoti, improvizuoti, perteikti veiksmą, erdvę ir laiką, skatinti spalvinį, grafinį, erdvinį suvokimą. Puoselėti vaikų kūrybos individualumą.
- Dalyvauti konkursuose ir parodose.

Pažinimo ir raiškos veiklos sritys:

- Spalvinė raiška.
- Grafinė raiška.
- Erdvinė raiška.

Vertinimas

Kūrybinių darbų atsiskaitymas vyksta du kartus mokslo metų eigoje gruodžio ir gegužės mėn. Atsiskaitymo forma kūrybinių darbų peržiūros (paroda). Vertinamas individualus mokinio kūrybiškumas ir sugebėjimas įvaldyti plastines formas, spalvinės raiškos pojūtis, piešimo priemonių panaudojimas, komponavimo principai popieriaus lape.

MOKYMO IR MOKYMOŠI TURINYS

Nuostata. Įgyvendinti laisvos, spontaniškos kūrybos poreikį. Pasitikėti savo jėgomis. Mokytis tvarkingoje ir saugioje aplinkoje.

Esminis gebėjimas. Spontaniškai kelti ir įgyvendinti vizualias idėjas išbandant grafines, spalvines, erdvines raiškos priemones ir technikas.

	<i>Dalykas</i>	<i>Gebėjimai</i>	<i>Žinios ir supratimas</i>
1.	Piešimas. (Taškas, linija, dėmė)	Atrasti ir fiksuoti piešiamus objektus interpretuojant jų vizualų vaizdą. Spontaniškai kelti vizualias idėjas plokštumoje.	Atpažinti ir skirti elementarias piešimo priemones, susipažinti su tradiciniais jų naudojimo būdus, išbandyti nesudėtingas technikas. Sieti dailės raišką su kitomis meninio ugdymo sritimis – literatūra, muzika, judesiu, teatru ir kt. Pavaizduoti objektų dydžių ir nuotolių išpūdžius, būdingas formas, detales, paviršių ypatumus. Piešti stebimą objektą (augalas, gyvūnas, daiktas). Naudoti įvairias piešimo priemones. Parodyti savo ir draugų darbus parodėlėse.

2.	Kompozicija. (Grafinė, spalvinė, erdvinė)	Perteikti vaizdą, idėją, nuotaiką įvairiomis grafinėmis priemonėmis, technikomis ir kompozicinėmis sandaromis. Stilizuoti ir abstrahuoti pasirinktą motyvą, jį sukomponuoti ir įgyvendinti molio, plastilino arba kitoje medžiagoje, atsizvelgiant į dirbinio atlikimo technologiją bei dekoratyvinę arba funkcionalią paskirtį.	Savo išpūdžius ir išgyvenimus perteikti stilizuojant ir abstrahuojant motyvą ir kuriant simetriškas bei asimetriškas vienos ar kelių figūrų kompozicijas, taikyti įvairias ritmines struktūras bei sandaras, skirtingus dydžius, proporcijas ir planus. Taikyti linijų, dėmių, tekstūrų įvairovę bei technikas – monotipiją, gratažą kuriant grafinės raiškos priemones. Naudoti pagrindines ir antrines, šiltas, šaltas spalvas, potėpius, kontrastą, niuansą kuriant spalvinės raiškos priemones. Taikyti skirtingų dydžių ir formų santykius, naudoti įvairias medžiagas, faktūras, tekstūras kuriant erdvinės kompozicijas. Stilizuota ir abstrahuota forma perteikti pasirinktą motyvą. Tikslingai pasirinkti ir taikyti įvairias atlikimo technikas ir kūrinio lipdymo būdus: plokštumą, volelių klįjavimą, ažūrą ir kt. Mokytis saugiai elgtis su įrankiais, sutvarkyti darbo priemones ir vietą. Parodyti savo ir draugų darbus parodėlėse.
3.	Spalvinė raiška. (Spalva, pagrindinės spalvos bei spalvų maišymo pagrindai).	Spontaniškai kelti vizualias idėjas plokštumoje ar erdvėje. Meninėmis priemonėmis perteikti vaizduojamų objektų ir reiškinių nuotaiką.	Vaizduoti veiksmą, erdvę, laiką. Spalvų įvairovę vaizduoti aplinkos daiktus ir reiškinius. Vaizduoti aplinką ir išgauti nuotaiką įvairaus pobūdžio linijomis, dėmių ir figūrų dydžiais, taškais. Įvairių dydžių popieriaus lape komponuoti horizontaliai, vertikalčiai panaudojant simetriją, ritmą. Improvizuoti, fantazuoti įvairaus pobūdžio erdvinėmis formomis ir tyrinėti skirtingų medžiagų savybes. Parodyti savo ir draugų darbus parodėlėse.